

Toespraak gedeputeerde ing. Elvis Tjin-Asjoe (Financiën)

Onderwerp: Financiën Bonaire

Historie financiën EGB

Tot en met 2007, voor de komst van Algemene Maatregel van Rijksbestuur (AMvRB) hebben we onze financiën als gevolg geleid.

De begroting werd opgesteld met een relatief groot tekort, die uitging van het noodzakelijke c.q. gewenste voorzieningenniveau en daardoor niet aansloot bij de feitelijke uitvoerbaarheid. Bij de uitvoering werd de begroting dus niet gevolgd.

Chronische liquiditeitstekort was de lijn van de dag en daardoor was het sturen op liquiditeiten i.p.v. op de begroting. Crediteuren werden grotendeels niet betaald of ze moesten heel lang wachten op hun geld. Dus de overheid was mede het zand in de economische motor. De overheid werkte zo niet mee aan een positief klimaat.

Achterstanden:

Achterstand in het opstellen van de jaarrekeningen was ook normaal. Mede hierdoor bestond onvoldoende inzicht in de schuldpositie.

Achterstand in de financiële administratie met het gevolg dat de begroting niet op basis van actuele cijfers opgemaakt kon worden.

Verbetertraject tot heden

Eind 2007 is de AMvRB in werking getreden en College financieel Toezicht (Cft) van start gegaan.

De begroting wordt nu gemaakt conform kaders van Cft met een toegestane tekort. In 3 jaar tijd moet Bonaire komen tot een sluitende begroting. Het toegestane tekort wordt gefinancierd door Nederland. Alles wat op de goedgekeurde begroting staat, kan uitgevoerd worden. Het geld is er, en de

crediteuren kunnen betaald worden. Dus lokale bedrijven krijgen hun geld tijdig waardoor zij zaken kunnen blijven doen. Vertrouwen wordt hierdoor verhoogd.

Er wordt gewerkt met kwartaalrapportages. Ieder kwartaal worden uitvoeringsrapportages met bijbehorende begrotingswijzigingen ingediend en besproken. Uiteindelijk worden die door de eilandsraad vastgesteld en door het Cft goedgekeurd.

Het werken met periodieke voortgangsrapportages betekent dat er zicht komt op de aangegane verplichtingen en dat de administratie dagelijks bijgewerkt moet worden.

Achterstand in het opstellen van jaarrekeningen zijn ingehaald. Jaarrekening tot en met 2008 zijn opgesteld. Dit betekent dat gewerkt kan worden met actuele cijfers. Voor wat betreft accountantscontrole hebben wij voor de 2 laatste jaarrekeningen een conceptrapport van bevindingen van de accountant.

Het geïntegreerd middelenbeheer (GMB) is geïntroduceerd. Dagelijks beschikken wij over voldoende middelen om onze verplichtingen na te komen. De beginstappen zijn gezet met digitaal bankieren.

Dat wekt als overheid toch vertrouwen of niet?

Verdere verbetering

- Key to financien (Meer naar de diensten)
- Rapport jaarrekeningen/verbeterplannen
- Verdere upgrading van personeel

Het proces van schuldsanering tot en met 2005 dient zo spoedig mogelijk afgerond te worden. Hierna kan ook het proces van schuldsanering 2006/2007 afgerond worden. Dan hebben we een grote inhaalslag gedaan voor wat betreft oude schulden.

Beschikbare fondsen

Direct uit Nederland zijn er verschillende fondsen beschikbaar, die gedeeltelijk via de begroting van het eilandgebied Bonaire lopen.

Daarnaast zijn ook fondsen beschikbaar, die gedeeltelijk via de Regionaal Service Center lopen. Deze fondsen hebben voornamelijk betrekking op projecten die goedgekeurd zijn in slotakkoorden en verklaringen die afgesproken zijn tijdens bestuurlijke overleggen met Nederland.

Nieuw fiscaal stelsel

Na het referendum van 2004 is de herstructurering van Bonaire in stroom versnelling geraakt. Gezien het feit dat herstructurering van een publiekorgaan de nodige tijd vergt kan stellig worden gezegd dat de BES-eilanden het dusdanig hebben geregeld dat de implementatie van onder andere het fiscaal stelsel al in 2010 een feit is.

Er zijn diverse onderhandelingen geweest met Nederland waarbij de Bonaire duidelijk heeft aangekaart wat voor soort economie zij voor ogen heeft. Aangezien de economie mede bepaald wordt door de fiscale wetgeving heeft Bonaire gestreefd een zo eenvoudig en lucratief mogelijke stelsel te ontwikkelen waarbij een win-win situaties op de voorgrond staat.

Het derde concept fiscale BES-wetgeving komt het dichtst bij de vereenvoudigde versie die Bonaire voor ogen heeft gehad. Immers er wordt een shift geïntroduceerd van directe naar indirecte belastingen waarbij voor de directe belastingen een flatrate gehanteerd zal worden.

De belastingtarieven zullen dermate verlaagd worden dat Bonaire, vergeleken met de omringende eilanden, een fantastische investeringsklimaat gaat ontplooiën.

Voor potentiële buitenlandse investeerders is de afschaffing van de winstbelasting, zoals wij die nu kennen, een goede incentive om zich hier op het eiland te vestigen.

Het nieuwe stelsel heeft natuurlijk de nodige nuances om zo misbruik te voorkomen waar het gaat om vestiging van ondernemingen hier op het eiland.

Gezien het feit dat de BES-eilanden als openbaar lichaam onderdeel vormen van Nederland zal er met succes beroep gedaan kunnen worden op de vele verdragen die Nederland door de jaren heen heeft weten te onderhandelen. Dit zal zonder meer de positie van de BES-eilanden en in het bijzonder van Bonaire enorm versterken. Gezien de in grote mate globaliserende economie is tevens de noodzaak een inhoud van de fiscale wetgeving die past binnen een gemondialiseerde wereld. Hierbij duidend op de economische, sociale en culturele aspecten van samenwerking op internationaal niveau. Met de introductie van de vastgoedbelasting en de bestedingsbelasting wordt getracht aan de richtlijnen van het OECD tegemoet te komen om te voorkomen dat de eilanden geheel ten onrechte op een zwarte lijst komen te staan als het gaat om Tax-havens.

Tot heden heeft de wetgever de mogelijkheid geboden om een beroep te doen op belastingfaciliteiten als het gaat om projecten van dusdanige omvang dat stellig gezegd kan worden dat het een blijvende impact zal hebben op de lokale economie.

Deze Tax Holiday hebben Bonaire en andere antiliaanse eilanden heel aantrekkelijke weten te maken aangezien het diverse vrijstellingen betreft waaronder invoerrechtenvrijstelling, gereduceerd tarief voor de winstbelasting, vrijstelling voor grondbelasting. Enige beperking was dat deze vrijstellingen aan termijnen gebonden zijn, met een maximum van 10 jaar.

In het derde concept fiscale BES-wetgeving heeft de wetgever de noodzaak van de Tax Holiday achterwege gelaten door de introductie van een 0% tarief voor de winstbelasting en de invoerrechten. Zoals u wellicht begrijpt zijn er nuances aan deze vrijstellingen maar de grote lijn is dat er vrijstellingen zullen gaan gelden.

Voor de E-zone zal de huidige regeling blijven gelden waarbij er een OB-vrijstelling geldt voor levering van goederen die niet in het vrije verkeer van de BES-eilanden worden gebracht. Dit geldt uiteraard ook voor diensten die worden verricht binnen de E-zone.

De vrijstelling voor de invoerrechten brengt mede met zich mee dat het cascade stelsel van de huidige Omzetbelasting, hierna OB, minder tot uiting komt. Hetgeen ook betekent dat de prijzen voor de consument verlaagd kunnen worden. De koopkracht van de consument dient derhalve toe te nemen.

Concreet betekent de wijziging van het fiscale stelsel het volgende:

- Inkomstenbelasting(en loonbelasting) van een draagkrachtprincipe met een maximum van 42% naar een flat-rate van 10%.
- Winstbelasting: van 34,5% naar een nultarief.
- Introductie van vastgoedbelasting van 15% tegen een rendement van 4%. Dit resulteert in een belastingdruk van 0,6%
- Introductie van een opbrengstbelasting (tarief 5%)
- Algemene bestedingsbelasting ter vervanging van de huidige OB en BBO: algemeen tarief van 8,5%. Voor personenauto's die niet milieuvriendelijk zijn geldt een tarief van 40%. De bestedingsbelasting wordt minder cumulatief van aard, vergeleken met de huidige OB/BBO.

Al met al zal de nieuwe wetgeving een gezonde investeringsdrang teweegbrengen waarbij duurzame economische groei als rode draad gezien kan worden.

Conclusie:

Degelijke overheidsfinancien

Uitvoering van middelen (eilandgebied fondsen/sanering, RSC middelen, USONA middelen, extra middelen

Nieuw versimpelde fiscaal systeem en nieuwe munt

Zal de internationale bankwezen (offshore banking) hiernaar toe trekken (schone economie)